

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Princeps consessus à ceteris delectus, Pater Consistorij. Quotidianus conventus. Cognitio de Religione & Republica. Pontifex adlectus in hoc Consilium. Regem castigabat pœnâ ecclesiasticâ, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

sacificantibus Sacerdotibus ministrarent, arcam ferrent, & cetera id genus exequerentur quæ libris sacris prodita sunt. Sed Sacerdotum quidem ceterorum divisa functio erat per vices, ut dixi. Soli autem Pontifici, ut docet Maimonides, omnia sacra & omni tempore obire fas fuit, nullo stationum ordine servato. Præcipuum autem munus Pontificis in eo versabatur, ut templi adyta intraret, quæ sancta sanctorum Hebræi appellat, solenni scilicet expiationum festo, quod die decimo mensis Tisri quotannis celebrabatur. Neque enim alio tempore, neque aliam ob causam, visere potuit secretissimum locum. Altare incensu velo separatum fuit ab ipsis adytis, ubi erat arca testimonij. Quotidie in hoc altari adolebat thura Pontifex; sed intra velum non adibat, nisi quotannis solenni die. Totâ isthæc sacrificiorum peragendorum ratio Pontifici, Sacerdotibus, & Levitis adeo erat addicta, ut Regibus nihil in ea parteliceret. Quare Ozias lepra percussus est, quod Sacerdotum ministerio injuriam faciens, incensum in altari adoleviffet. Tractare itaque sacra manibus suis Reges non poterant, sed jure suo munerum partitionem & executionem familiis Leviticis indicere.

C A P V T V.

Synopsis.

I. Iudicia Regi permiffa; sed majora negotia ad Synedrium pertinebant. Id constitutum à Mose. E viris LXXI. Senatores lecti è splendidioribus familiis & Sacerdotibus ac Levitis. Potestas collata manuum impositione, deinde verborum formula. Ab hoc Senatu non provocabatur.

II. Princeps confessus à ceteris delectus, Pater Consistorij. Quotidianus conventus. Cognitio de Religione & Republica. Pontifex adlectus in hoc Consilium. Regem castigabat pœnâ ecclesiasticâ, Pontificem aliquando capite.

III. Præter Synedrium, duo alia Consilia Hierosolymis, & in ceteris oppidis Judææ, quæ reliqua negotia dirimebant. Synedrio Rex non intererat, sed in rebus arduis illud consulabat, ex Iosepho. Politia Judaica permixta in judiciis reddendis; sed divisa in ministeriis belli, & regenda Reipublicæ, quæ Regi, & sacrificiorum, quæ Sacerdotibus comperebant. Levitæ adjuncti ad rerum civilium curam.

IV. Synedrij potestas à Romanis paulatim immixta; & post Archelai relegationem omnino extincta; quoad res civiles. Sola controversia legales illi relicta.

V. Usurpatio Romanorum, quæ Mosis politiam everterat, à Christo confirmata. De tributis, & de censu Judæorum, aliqua nondum accuratè explicata. Unde sententiâ Christi, potestas Cesaris in Judæa quoad res civiles constituta, & à Synedrio ablata.

VI. Eandem rationem sequitur Christus in Republica Christiana instituenda. Res spirituales solum Petro committit. Cetera relinquit Cesari. Injuria fit Pontifici & Regi, cum à Republica Judæorum argumenta petuntur. Quæ in Synagoga permixta erant verum sacrarum & civilium jurisdictionis, apud nos est distincta.

I. **Q**UOD attinet ad judiciorum ordinem, Regibus quidem permiffa erat judicandi potestas, ut & belli gerendi, sed graviora quæque Synedrio communicabant. ut nullum apud me dubium sit, quin decreta Regum, quorum superiùs memini, de ordine Levitarum, & de ceteris rebus sacris, de consensu magni Synedrij sint statuta. Hoc Consilium à Mose, Dei jussu constitutum fuit è septuaginta viris Israël, in quos effusa est pars spiritus illius principalis, quo instructus Moses populum regebat. Adfessorum numerus unius erat supra septuaginta, Mose adjecto. Id Consilium usque ad extremam Judææ desolationem mansit in urbe, ejusque sedes in ipso sanctuario fuit. Septuaginta autem illi Senatores non è plebe lecti, sed ex iis familiis quæ amplitudine majorum & splendore commendabantur; Sacerdotibus & Levitis, æquè ac ceteris, in hunc cœtum adscitis. Hæc verò dignitas nemini data est sine actu legitimo, id est, impositione manuum, ad exemplum Mosis, qui Iosue & LXX. senioribus manum imposuit. Hæc autem manuum impositio tandem cessavit, eique formula quædam certis verbis concepta successit, qua illi Senatores initiati sunt. Ab hoc Senatu non erat provocatio. Quinimo quidquid à ceteris magistratibus decidi non poterat, ad horum jurisdictionem pertinuit.

II. Qui auctoritate præcellerent, duo fuere; Princeps Confessus, quem *Nasi* vocabant, à ceteris delectus, qui Mosis locum tenebat. Inter ceteros, qui præstabat ætate, primum locum ad Principis dexteram obtinebat, quem *Patrem Consistorij* appellabant. Ceteri sexaginta novem sedebant ordine dignitatis & promotionis. Conveniebant quotidie, & confidebant à matutinis horis usque ad vesperam, hac lege, ut cuique pro suorum negotiorum ratione abesse aut abire liceret, dummodo tertia pars Consilij, id est, viginti tres superessent. Senatus ille de rebus præcipuis cognoscebat, religionem & rempublicam attinentibus; verbi gratia, de controversiis legalibus, anno intercalari, Pseudoprophetis, Apostatis, de Rege, Pontifice, bello, fœderibus, legatis, vectigalibus, publicis officijs, magistratibus inferioribus, & ceteris ejusmodi. Ex eo autem quod Senatus ille

divino imperio à Mose institutus est, Iudices à Mose & Davide *Dij* vocantur, & judicia dicuntur *Iudicia Dei*; qui non Principis vice, ut in ceteris imperiis, sed divinâ judicabant. Pontifex sapissime in Confessum illum adscisceretur, si aliâ sapientiâ polleat. Alioqui, nisi à Collegio admittus fuisset, judicia rerum nec sacrarum nec civilium attingebat. Et ut nostris verbis res Iudaicas explicem, quæ erant *ordinis* exequabatur, non quæ *iurisdictionis*. Quod autem dixi de Rege iudicium tulisse magnum Synedrium, non ita intelligendum est, ac si de ejus capite ac dignitate judicaret, cum solus Dei iudicio ea in parte subjaceret, ut è Davide notant veteres; sed de violata lege, cujus pœna erat furtium privata castigatio, eo tamen modo infligenda quem ipse Rex damnatus ad illud *ἑτάμιον* ecclesiasticum præscripsisset. Quod penitentia genus illi responderet quam hodie *Disciplinam* voce octingentis abhinc annis in eum sensum usurpata vocamus. Pontifex autem non solum eodem ritu cædi, sed etiam capitis damnari à Synedrio poterat.

III. Duo Consilia, præter illud magnum, Hierosolymæ confidebant, quemadmodum & in ceteris Iudææ oppidis, è viginti-tribus Assessoribus composita, qui de capite & fortunis civium judicabant; exceptis causis illis quæ ad magni Sanedrini confessum referebantur, duorumque generum erant, ut dixi, tum sacrarum rerum, tum civilium disceptationi accommodatæ. Rex in Senatum quidem illum non cooptabatur, ne suffragiorum libertatem præsentia sua infringeret; sed eum in rebus arduis consulerebat. Hoc est quod inter Mosis instituta Iosephus posuit: *Nihil agat Rex nisi de Pontificis & Senatorum sententia*. Itaque, ut initio monui, regnum Iudæorum sacerdotale fuit; id est, ejus cura tum iniis quæ religionem & ceremonias respiciunt, tum quæ civilium rerum administrationem, viris lectissimis tam è Levitico genere quàm è ceteris tribubus, fuit commissa; sola belli gerendi & regni constituendi ratione excepta, quæ Regi; excepto quoque sacrificiorum ministerio, quod Pontifici, Sacerdotibus, & Levitis præcipuo jure competebar. Sanè in secundo Chronicorum libro Iosaphatus Rex, cum Zebadiam iis negotiis præficeret quæ ad Regem atque ad populum Iudææ pertinebant, etiam Levitas ei adjungit, qui in partem curarum veniant. Et multo ante illum, David Rex Hafabæ, & Ieræ, eorumque agnatis, qui Levitæ erant, imperium & potestatem in tribus Benjamin, Simeonis, Iudæ, Ruben, Gad, & dimidiam

tribum Manassis dedit, atque res tam divinas quàm regias gubernare iussit.

IV. Post urbis templique restaurationem, imperium quod penes Davidis posteros fuerat, gens Levitica primùm Pontificis nomine, deinde Principis sub Machabæis assumpto, usurpavit. Aristobulus, posito Principis nomine, Regem se tulit. Ita tandem post Sedeciam extinctum Reges iterum Iudææ accepit, sed Levitas, quorum ultimus Antigonus fuit. Herodes Idumæus regnum à Romanis tenuit, & extincto Assamonæorum sanguine, repressisque septuaginta senibus, patria Iudæorum instituta imminuit. Itaque quæ de Consilij magni seu Synedrj auctoritate dicta sunt, ad eam tempestatem referre oportet, cum Iudæa nondum Romanum victorem acceperat. Multa enim Gabinius Proconsul Syriæ, cujus accessio erat Palæstina, retinendæ dominationi refixit; Synedrjque viribus dissipatis, quinque Synedrii pari auctoritate in totidem oppidis constituit. Quin & Iudæam in provinciæ formulam redactâ, quod tentatum ab Herode fuerat, post relegationem Regis Archelai est peractum; scilicet, ut imperium totius Palæstinae optimo jure esset penes Cæsarem. Quod relictum fuit Synedrio Hierosolymitano, in quæstionibus legis discutiendis versabatur; non autem in negotiis publicis dirimendis, quæ potestas fuit penes procuratores Cæsaris & Proconsules.

V. Ex iis quæ dicta sunt juxta Iosephi & Mosis Maimonidis fidem, egregie illustratur vis illius effecti quod Dominus noster morosis illis Iudæis pronuntiavit: qui subdole agentes, querebant an censum liceret pendere Cæsari. Aut enim neglecto jure quod Republica Iudæorum à Mose erat comparatum, de pietate erga patrias leges apud imperitam plebem periclitabatur; aut reus majestatis Cæsareæ fiebat, si de restituendo imperio à multis annis lapsò cogitaret. Illud enim Pharisæorum propositum fuisse existimo, (ut paucis sententiam meam in re alioqui involuta aperiam) non solum quærere an tributa pendenda essent, sed an liceret censum solvere Cæsari, hæcque solutione profiteri summum in Iudæam imperium esse penes Cæsarem. Infrunita enim & intempestiva fuisset hæc percontatio, an liberum esset Iudæis tributorum pensatione defungi, cum ab ipsis Alexandri temporibus nunc Syriæ Regibus, nunc Romanis tributata pependissent. Sanè cum Alexandro Magno Iaddus Pontifex fœdus pepigit, ea lege, ut septimus quisque annus à tributorum exactione excusaretur,

Villiamus Schi-
cardus de regio
Hebrææ. c. 2.

Iosephus, ἑτάμιον
ἔστι τὸ ἐν Ἱερου-
σαλὴμ ὄργανον τῆς
ἀρχιερατικῆς ἐξου-
σίας, ἢ τῆς
ἐκείνου ἀρχιερατικῆς
ἐξουσίας.

1. Chron. 19. & 24.

Mach. 10. 11. &
10. 12. lib. 1. cap. 1.
lib. 1. cap. 1. & 2.
lib. 1. cap. 1. & 2.
lib. 1. cap. 1. & 2.
lib. 1. cap. 1. & 2.
lib. 1. cap. 1. & 2.